

ZASADY SYSTEMU MOTYWACYJNEGO BURSY IM. ŚW. STANISŁAWA KOSTKI W SZCZECINKU

I. WPROWADZENIE

Każdy proces wychowawczy przebiega ze specyficzną dla siebie dynamiką, w której istotną rolę odgrywa motywacja do osiągnięcia wyznaczonych celów. W Bursie priorytetową formą motywacji jest pełna cierpliwej i przyjacielskiej zachęty do rozwoju relacja wychowanków z wychowawcami oraz stale pogłębiana relacja z Bogiem, wzywającym ludzi do naśladowania Go i „dążenia do tego co w górze” (por. Kol 3,2). Na atmosferę motywacji w Bursie oddziałuje na pewno postać Patrona Bursy – św. Stanisława Kostki, którego życiową dewizą „Ad maiora natus sum” (Do większych rzeczy jestem narodzony) wychowankowie próbują żyć, kształtując na co dzień swoje charaktery oraz rozwijając swoją osobowość i duchowość. Te dwa wymiary osobowych relacji (naturalny – relacje z ludźmi i nadprzyrodzony – relacje z Bogiem i Świętymi) są odpowiednim środowiskiem do krystalizowania się w młodym człowieku systemu wartości, wyznaczania ważnych życiowo celów i odnajdowania najsilniejszych motywów ich osiągnięcia. Dopiero w tak ustawionej perspektywie należy widzieć właściwe miejsce i rolę wszystkich form działań wychowawczych, w tym również motywującą rolę kar i nagród, przewidzianych zapisami Regulaminu Bursy (Regulamin z dnia 26 kwietnia 2022 r., § 9.- § 12.). Stosowanie ich, zarówno indywidualnie, jak i w odniesieniu do całej społeczności wychowanków Bursy, możliwe jest po uzyskaniu przez Zespół Wychowawczy takiego stopnia bliskości z nimi, który pozwoli, by wychowankowie odbierali kary (jeśli w ogóle muszą być zastosowane) zawsze jako konsekwencję ich wyborów oraz jasnych zasad panujących w Bursie, a nie jako przejaw „władzy” lub emocji wychowawców. Inaczej stracą one swój walor motywacyjny.

Zespół Wychowawczy musi dołożyć wszelkich starań, by dobierane narzędzia pracy kształtowały – niejako od wewnątrz – kręgosłup moralny wychowanków, zrozumienie i akceptację motywów ich działania, a także rozwijały wolność i siłę decyzyjną woli wychowanków, nie dopuszczając, by przekazywane w Bursie zasady i wartości stanowiły jedynie zewnętrzny „gorset”, który wymuszałyby pożądane zachowania.

II. IDEA I CELE SYSTEMU MOTYWACYJNEGO

Dla dwóch najważniejszych dziedzin związanych z kilkuletnim pobytem wychowanków w Bursie, tzn. dla nauki i dla życia wspólnego (społecznego), Statut Bursy przewiduje szczególną formę motywacji sprecyzowaną zasadami systemu motywacyjnego. **System motywacyjny jest długofalowym kompleksowym działaniem wychowawczym, ukierunkowanym na:**

1. Zachętę do rzetelnego wykorzystywania przez wychowanków czasu na pobieranie nauki poza miejscem stałego zamieszkania, a przez to do bardziej efektywnego osobistego ich zaangażowania w przyswajanie wiedzy i nowych kompetencji.

2. Wyrobiecie cnót, cech osobowości i praktycznych umiejętności, potrzebnych w życiu społecznym, jak np.: utrzymanie ładu i czystości, kultura i higiena osobista, punktualność, uczciwość, pracowitość, dyscyplina, czy zaangażowanie społeczne.

Sprężone działania wychowawcze, edukacyjne i dyscyplinujące oraz bodziec materialny (w tym finansowy) systemu motywacyjnego tworzą wielowymiarową formułę wspierającą i profilaktyczną w realizacji przez wychowanków obowiązku szkolnego oraz impuls do odpowiedzialnego planowania własnego rozwoju i prawidłowej socjalizacji. System motywacyjny jest niezależnym, wewnętrznym, statutowym narzędziem wychowawczym Bursy, opiera się on jednak również na harmonijnej współpracy z rodzicami (opiekunami), instytucjami partnerskimi oraz szkołami wychowanków, do których uczęszczają w czasie pobytu w Bursie.

III. NARZĘDZIA SYSTEMU MOTYWACYJNEGO

1. Gromadzenie i analiza danych

Istotnym punktem wyjścia dla działań wychowawczych w dziedzinach objętych systemem motywacyjnym jest stałe rejestrowanie i analiza efektów pracy wychowanków nad własnym rozwojem. Po przyjęciu do Bursy, każdemu z wychowanków zakłada się indywidualną teczkę oraz gromadzi w wyznaczonych do tego arkuszach dane dotyczące:

- ocen śródrocznych i średnich ocen półrocznych i końcowych z kolejnych lat szkolnych,
- absencji szkolnej (odrębnie godzin usprawiedliwionych i nieusprawiedliwionych),
- ocen z zachowania,
- ilości godzin prac na rzecz Bursy,
- punktualności,
- porządku w pokojach,
- pozytywnych i negatywnych spostrzeżeń wychowawczych,
- rozmów wychowawczych.

Stanowią one bazę mierzalnych danych, wykorzystywaną przez Zespół Wychowawczy w procesie wychowawczym, w tym również w budowaniu motywacji. W przypadku, gdy wychowanek uczęszcza równoległe do szkoły muzycznej, bierze się pod uwagę dane szkolne ze szkoły przygotowującej go do matury (liceum, technikum) lub do egzaminów zawodowych (szkoły branżowe).

2. Kontrakt wychowawczy

Ważnym narzędziem w Systemie Motywacyjnym jest kontrakt wychowawczy. Jest to pisemna umowa dyscyplinująca pomiędzy dyrektorem Bursy a wychowankiem, zawierana w okolicznościach zaniedbania nauki (w stopniu określonym przez Zasady Systemu Motywacyjnego) lub poważnych naruszeń Statutu bądź Regulaminu Bursy. Kontrakt wychowawczy jest ważnym składnikiem dokumentacji wychowawczej ponieważ:

- precyzuje wymagania stawiane wychowankowi na danym etapie pracy z nim,
- wyznacza ramy czasowe przeznaczone na realizację poprawy,
- jest dowodem ustalonych z wychowankiem zobowiązań i konsekwencji z nich płynących, do którego łatwo można się odwołać, bez obawy o zapomnienie lub reinterpretację faktów, czy ustnych deklaracji wychowanka,
- pisemna forma kontraktu i podpis wychowanka wprowadzają go w świat formalnych zobowiązań, uświadamiają mu powagę naruszeń i bardziej motywują go do poprawy,
- jest dokumentem, na podstawie którego podejmuje się dalsze decyzje wychowawcze w stosunku do wychowanka.

3. Motywacyjny bodziec materialny

Zachęta do nauki oraz zdobywania umiejętności potrzebnych w życiu wspólnym uzyskiwana jest w Systemie Motywacyjnym nie tylko przez bliskość wychowawczą, ale przez nagrody i kary materialne. Ich uszczegółowienie zawierają poniższe Zasady Systemu Motywacyjnego.

IV. ZASADY SYSTEMU MOTYWACYJNEGO – NAUKA

1. Minimum systemowe

Każdy wychowanek, by zachować status mieszkańca Bursy zobowiązany jest do **minimum** wysiłku wkładanego w naukę, na które składa się:

- rzetelne i efektywne wykorzystanie czasu na naukę własną przewidzianego w planie dnia,
- nieprzekroczenie 50 nieusprawiedliwionych godzin nieobecności na lekcjach w każdym półroczu (maturzyści i uczniowie szkół zasadniczych kończący szkołę, w drugim semestrze ostatniego roku nauki nie mogą przekroczyć 10 godzin nieusprawiedliwionych w każdym z miesięcy ostatniego półrocza),
- zaliczenie na każde półrocze wszystkich przedmiotów na ocenę co najmniej dopuszczającą,
- ocena z zachowania nie może być naganna,
- wychowawcy Bursy wydają na półrocze pozytywną opinię o wychowanku.

Mniej więcej raz w miesiącu wychowawcy sprawdzają frekwencję i oceny w szkołach. Stałe monitorowanie i ewentualne rozmowy motywujące w ciągu każdego semestru pomagają wychowankom w utrzymaniu kontroli nad wymaganym minimum.

2. Dofinansowanie motywacyjne – Nagroda „Ad maiora natus sum”.

Wychowanek, który jednocześnie:

- zachowa minimum zakładane systemem motywacyjnym,
- zdobędzie średnią ocen na półrocze 4,75 lub wyższą,
- zdobędzie sprawowanie co najmniej poprawne,

uzyskuje, w ramach Systemu Motywacyjnego, możliwość dodatkowego wsparcia finansowego na kontynuację nauki i rozwój potencjału osobistego. Dofinansowanie to nie jest przydzielane wychowankom, którzy mieszkając w Bursie uczęszczają jedynie do szkoły muzycznej, ponieważ w ich przypadku nie jest możliwe pełne zweryfikowanie minimum systemowego. Może być im natomiast przyznany tytuł Superabsolwenta (patrz punkt IV.3. Zasad Systemu Motywacyjnego).

Dofinansowanie motywacyjne możliwe jest dwa razy do roku (na koniec każdego półrocza) w formie rzeczowej, jako dofinansowanie zakupu pomocy, usług etc. wspierających rozwój wychowanka. Nagroda „Ad maiora natus sum” jest fakultatywna, dlatego jeśli spełnia się jej warunki i chce się z niej skorzystać należy złożyć odpowiednie podanie, którego gotowy formularz stanowi załącznik do niniejszych Zasad. Środki z nagrody mogą być przeznaczone również na czesne. Nie mogą być natomiast przeznaczone na żywność i ubrania, chyba, że są to ubrania specjalistyczne. O zasadności planowanego zakupu decyduje Dyrektor Bursy po omówieniu z wychowankiem motywacji zawartej w podaniu. Pula na dofinansowanie zabezpieczana jest co roku w środkach statutowych Caritas. Kwota wsparcia w półroczu na jedną osobę wynosi minimum 300,00 zł (w I przedziale wsparcia). Środki rozdzielane są w zależności od wyników w nauce według poniższej tabeli:

przedział wsparcia	średnia ocen na półrocze	kwota dofinansowania (zł)
I	4,75-4,95	300,00
II	4,96-5,25	400,00
III	5,26-6,00	500,00

3. Superabsolwent

Superabsolwent, to laur (dyplom i nagroda rzeczowa), którym co roku honoruje się tylko jednego z wychowanków Bursy, wybranego z grona absolwentów kończących swoją edukację i jednocześnie pobyt w Bursie. Wyróżnienie to, uwydatnia pozytywny ślad, jaki wychowanek pozostawia w historii i atmosferze placówki. Przyznaje się je na podstawie następujących kryteriów:

- ukończenie szkoły
- uczynność, zwłaszcza pomoc koleżeńska
- wkład w integrację i codzienne życie wspólnoty mieszkańców Bursy
- godziny wolontariackie wypracowane na rzecz Bursy
- godne reprezentowanie Bursy na zewnątrz
- pełnienie funkcji w Samorządzie Wychowanków, co najmniej jeden semestr.

Jeśli nikt nie spełnia wszystkich kryteriów tej nagrody, Dyrektor Bursy może jej w ogóle nie przyznać, by podkreślić w ten sposób jej najwyższą rangę.

4. Mocarz Transformacji

Mocarz Transformacji, to laur (dyplom i statuetka *Transformersa*), którym co roku honoruje się jednego lub kilku wychowanków Bursy, kończących swoją edukację i zamieszkanie w Bursie. Nagroda ta jest formą zauważenia pozytywnych zmian, jakie zaszły w nich przez lata pobytu w placówce i dowartościowania szczególnego wysiłku, jaki w te zmiany włożyli. Ma ona też charakter swoistej informacji zwrotnej i wzmocnienia, a przyznaje się ją na podstawie następujących kryteriów:

- ukończenie szkoły
- mocno zauważalny, względnie trwałe i przekładający się również na życie społeczności Bursy rozwój wychowanka w co najmniej dwóch z dziedzin rozwoju: pasje i talenty, umiejętności psychospołeczne, cechy osobowości, cechy charakteru, duchowość.

5. Kontrakt i okres poprawy

W momencie przekroczenia limitu godzin nieusprawiedliwionych lub po otrzymaniu oceny niedostatecznej na półroczu wychowanek oraz poważnego złamania zasad Regulaminu Bursy zmienia swój zwykły status mieszkańca Bursy na **status warunkowy**. Dyrektor Bursy wydaje w tej sprawie decyzję o zmianie statusu, obowiązku podpisania kontaktu wychowawczego o i o obciążeniu finansowym wychowanka na czas kontraktu. Wychowanek podpisując kontrakt wychowawczy rozpoczyna okres poprawy, od której uzależniony jest jego dalszy pobyt w Bursie. Jednocześnie płaci (niezależnie od podstawowej opłaty mieszkańca) karna opłatę miesięczną za pobyt w Bursie, aż do wypełnienia zobowiązań zawartych w kontrakcie wychowawczym. Tak określoną karę finansową zobowiązany jest płacić także wychowanek częściowo lub w całości zwolniony z obowiązku pokrywania bieżących i należnych opłat (§ 7 ust. 5 Statutu Bursy). Kara finansowa ma charakter motywacyjny i wychowawczy, by uświadomić wychowankowi koszty nakładu na jego utrzymanie, wychowanie i edukację, których na co dzień nie ponosi i które lekceważy swoim zaniedbaniem nauki oraz zasad panujących w Bursie. Kara finansowa obowiązuje za każdy miesiąc objęty kontraktem wychowawczym, poczynając od miesiąca podpisania kontraktu do miesiąca zakończenia kontaktu włącznie, bez względu na to, ile dni kontraktu przypadnie na te miesiące. Kara będzie wpłacana przez wychowanka poprzez doliczenie jej do bieżących miesięcznych opłat. Gdy wychowanek zrealizuje kontrakt terminowo, odzyskuje zwykły status mieszkańca Bursy i zostaje zwolniony z obciążenia finansowego związanego ze statusem warunkowym. Dyrektor nie wydaje w tym przypadku nowej decyzji. Jeśli jednak nie ma poprawy wydaje nową decyzję

określając status wychowanka. Niewypełnienie zobowiązań kontraktu skutkuje konsekwencjami zgodnymi z zapisami Statutu i Regulaminu Bursy, włącznie z relegacją.

Szczegółowe wymagania kontraktu, przygotowuje zarówno wychowanek jak i Zespół Wychowawczy. W przypadku zaniedbania nauki, wychowawcy Bursy mogą konsultować zapisy kontraktu z nauczycielami konkretnych przedmiotów w szkole wychowanka.

Jeśli wychowanek otrzyma przynajmniej jedną ocenę niedostateczną na koniec roku szkolnego, nie ma możliwości wzięcia udziału w pierwszej turze rekrutacji na rok następny, dopóki nie zda poprawki i nie uzyska świadectwa końcowego. W przypadku wolnych miejsc, może on złożyć podanie o przyjęcie na kolejny rok szkolny w sierpniu (rekrutacja dodatkowa) i przyjmuje się go warunkowo – także w przypadku przekroczenia limitu godzin nieusprawiedliwionych). Zasady przyjęcia warunkowego opisuje kontrakt zawierany z początkiem nowego roku szkolnego.

V. ZASADY SYSTEMU MOTYWACYJNEGO – ŻYCIE WSPÓLNOTOWE

1. Rozmowa wychowawcza

Wychodząc z założeń wychowawczych Bursie, podstawą motywacji wychowanka do zachowania zasad życia wspólnego w Bursie jest bliskość wychowawcza. Jej codziennym przejawem jest szczere omawianie z wychowankiem jego sukcesów, postępów i trudności. Zwykle wdrażanie w wymagania stawiane wychowankowi w Bursie oparte jest zatem na przyjacielskiej rozmowie z wychowawcą (lub dyrektorem) na temat konkretnych sytuacji i postaw wychowanka w procesie jego osobowego rozwoju. Gdy potrzebny jest bodziec bardziej dyscyplinujący, rozmowa wychowawcza odbywa się w poszerzonym gronie Zespołu Wychowawczego lub na forum grupy. Rozmowy są odnotowywane w dokumentacji wychowawczej. Na forum grupy trzymać się należy zasady: *Mówimy do osoby, a nie o osobach.*

2. Kontrakt wychowawczy

Podobnie jak w przypadku nauki, tak i przypadku zaniedbania obowiązków w życiu wspólnym bądź poważnego złamania Statutu albo Regulaminu Bursy, wychowanek traci zwykły status mieszkańca i zmienia go na status warunkowy, opisany kontraktem wychowawczym. Kontrakt w tym przypadku łączy się również z karą finansową utrzymaną do wywiązania się wychowanka z ustaleń kontraktu.

3. Motywacja do zachowania porządku

W Bursie wychowankowie sami dbają o ład i czystość w swoich pokojach. Pomaga im w tym codzienna kontrola prowadzona przez wychowawców i punktacja. Mieszkańcy pokoju z największą ilością punktów w miesiącu otrzymują publiczną pochwałę na Spotkaniu Domowym oraz drobne nagrody rzeczowe. Na Spotkaniu Domowym wskazuje się również pokój najbardziej zaniedbujący sprzątanie, a jego mieszkańcy otrzymują do wykonania karną pracę na rzecz Bursy, którą muszą wykonać w pierwszym tygodniu nowego miesiąca. Punktacja porządku w pokojach wystawiana jest w skali od 1 do 5 punktów. Szczegóły codziennej oceny pokoiów wywieszane są na specjalnym formularzu na tablicy ogłoszeń. W wymagania co do porządku wychowawcy wprowadzają wychowanków w codziennej pracy wychowawczej. W przystępnej formie podane są one również dla przypomnienia na tablicy ogłoszeń.

4. Motywacja do punktualności

W Bursie zwraca się uwagę na punktualność. Oceniane jest jednak przede wszystkim poranne wstawanie. W tym celu prowadzony jest miesięczny arkusz punktualności. Odnotowuje się w

nim spóźnienia i nieobecności na modlitwie porannej, jako pierwszym wspólnym punkcie planu dnia. Zasady motywacyjne związane z punktualnością są następujące:

- a) wychowanek, który w miesiącu nie zaśpi na modlitwę poranną ani się na nią nie spóźni, w kolejnym miesiącu może w wybranym przez siebie dniu wstać później; o wyborze dnia późniejszego wstania informuje wychowawcę wcześniej (nie może informować po fakcie);
- b) gdy wychowanek zaśpi na modlitwę całkowicie, ma wykonać prace na rzecz Bursy – 15 minut za każdą nieobecność; prace wyznaczają wychowawcy lub dyrektor;
- c) pojedyncze spóźnienia są najpierw odnotowywane w arkuszu punktualności; nie przedawniają się one tylko kumulują do trzech; trzy spóźnienia traktowane są jak jedna nieobecność, po której wychowanek zobowiązany jest wykonać prace na rzecz Bursy (15 minut za każde trzy spóźnienia),
- d) prace na rzecz Bursy winny być wykonane do końca tygodnia, w którym wychowanek był nieobecny na modlitwie lub trzeci raz się spóźnił;
- e) niewykonanie prac w terminie zdwaja czas pracy, która ma być wtedy wykonana do końca następnego tygodnia;
- f) niewykonanie zaległej pracy w drugim tygodniu związane jest z poinformowaniem rodziców o sytuacji;
- g) w trzecim tygodniu wychowanek bezzwłocznie spotyka się z Zespołem Wychowawczym na rozmowie dyscyplinującej i podejmuje się co do niego decyzje o dalszym postępowaniu wychowawczym.

5. Zasada: „Najpierw powinności potem przyjemności”

Nagromadzone karne dyżury albo prace uruchamiają tryb „najpierw powinności, potem przyjemności”. Polega on na tym, że do momentu wypełnienia zaległego zobowiązania (nie dotyczy to kontraktu) wychowanek nie korzysta z przywilejów i przyjemności (np. hali, basenu, smartfonu itp.). Decyzja o rodzaju „dociążenia” podejmowana jest w stosunku do każdego wychowanka indywidualnie, zależnie od tego z czego mu trudniej zrezygnować. Wychowawcy mogą w tej kwestii radzić się również rodziców.

VI. TRYB UDZIELANIA DOFINASOWANIA

1. Podanie

Po otrzymaniu ocen na półrocze wychowanek może skierować do Dyrektora Bursy podanie, w którym przedstawia średnią ocen oraz przedmiot dofinansowania w ramach wsparcia udzielanego przez Caritas. Wzór podania stanowi załącznik nr 1 do niniejszych zasad. Dyrektor Bursy po rozmowie z wychowankiem dokonuje akceptacji podania lub koryguje jego zapis, jeśli przewidywany zakup nie mieści się w kryteriach nagrody.

2. Przedstawienie dowodu zakupu

Po dokonaniu zaakceptowanego przez Dyrektora Bursy zakupu, wychowanek składa w Biurze Bursy faktury wystawione na jego imię i nazwisko lub na Caritas (należy to ustalić w konkretnym przypadku z księgowością) potwierdzające dokonanie operacji. Akceptacja oznaczana jest przez Dyrektora Bursy na podaniu i przekazywana wychowankowi ustnie.

3. Rozliczenie

Na podstawie przedłożonych faktur, przyznane środki winny być wypłacone w ciągu trzech miesięcy od dostarczenia faktur.

Szczecinek, 26 kwietnia 2022 r.

.....
(imię i nazwisko wychowanka)

.....
(miejsowość, data)

.....
(adres zamieszkania)

Dyrektor Bursy im. św. Stanisława Kostki

ul. Kościuszki 91

78-400 SZCZECINEK

PODANIE

Oświadczam, że w pierwszym* / drugim* półroczu roku szkolnego /

osiągnąłem średnią ocen w wysokości Pragnąc nadal rozwijać swój potencjał, zwracam się z uprzejmą prośbą o wsparcie finansowe. Zgodnie z zasadami systemu motywacyjnego obowiązującego w Bursie im. św. Stanisława Kostki, przyznane środki planuję wykorzystać na:

.....
.....
(przedmiot planowanego zakupu / usługi)

Wybór przedmiotu dofinansowania motywuję tym, że:

.....
.....
.....
Jednocześnie zobowiązuję się do przedstawienia faktur (rachunków), na podstawie których będzie możliwe udokumentowanie kwoty i celu poczynionych wydatków.

Przyznane mi środki finansowe proszę przekazać w gotówce* / przelać na konto*:

Właściciel

Bank

Nr rachunku

.....
(czytelny podpis wychowanka)

.....
(czytelny podpis rodzica/opiekuna wychowanka niepełnoletniego)

Akceptuję powyższą prośbę. Szczecinek,

(data, pieczęć i podpis dyrektora Bursy)

Zgodnie z decyzją z dnia **wydaję dyspozycję** przelewu na konto wskazane

w niniejszym podaniu / wypłaty gotówkowej*, w kwocie:

Szczecinek,

(data, pieczęć i podpis dyrektora Bursy)

* niepotrzebne skreślić